Prima instanță: Judecătoria Criuleni (sediul Central), judecătorul Angela Bologan
Dosarul nr. 2r-122/24 /2-22149042-02-2r-09012024/

D E C I Z I E

07 martie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

În componența:
Preşedintele completului, judecătorul Nelea Budăi
Judecătorii Marina Anton și Ina Dutca

examinând în ordine de recurs, în lipsa părților, cererea de recurs depusă de avocatul Valentin Caisîn în interesele recurentului *****, împotriva încheierii Judecătoriei Criuleni (sediul Central) din 07 decembrie 2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva lui ***** și ***** cu privire la repararea prejudiciului material și moral şi compensarea cheltuielilor de judecată

c o n s t a t ă:

Circumstanțele cauzei:

1. La datade 12 octombrie 2022, ***** s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva lui ***** și ***** cu privire la repararea prejudiciului material și moral şi compensarea cheltuielilor de judecată.
2. Cere, reclamantul ***** încasarea din contul pârâtului ***** în beneficiul său a sumei cu titlu de reparare a prejudiciului material cauzat în urma contravenției săvârșite de *****, sumă care va fi concretizată în cadrul examinării cauzei; încasarea din contul pârâtului ***** în beneficiul reclamantului ***** a sumei în mărime de 50 000,00 lei cu titlu de prejudiciul moral cauzat în urma contravenției săvârșite de *****; încasarea din contul pârâtului ***** în beneficiul reclamantului ***** a sumei în mărime de 10 000,00 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat în urma contravenției săvârșite de *****; încasarea în mod solidar de la pârâții ***** și ***** în beneficiul reclamantului ***** a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 1 800,00 lei.

Poziția instanței de fond:

3. Prin Încheierea Judecătoriei Criuleni (sediul Central) din 07 decembrie 2023, s-a dispus scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată depusă de ***** împotriva lui ***** și ***** cu privire la repararea prejudiciului material și moral şi compensarea cheltuielilor de judecată, în temeiul art. 267 lit. c) CPC.

Solicitarea recurentului:

4. Nefiind de acord cu încheierea Judecătoriei Criuleni (sediul Central) din 07 decembrie 2023, la data de 21.12.2023, avocatul Valentin Caisîn în interesele

recurentului *****, a contestat-o cu recurs, solicitând casarea încheierii instanței de fond, cu restituirea cauzei spre examinare în instanța de fond, în același complet de judecată.

Argumentele părţilor în recurs:

5. În motivarea recursului, recurentul a indicat că, nu este de acord cu încheierea primei instanțe, considerând-o nefondată, menționând că, prin încheierea Judecătoriei Criuleni (sediul Central), judecător Sergiu Caraman a acceptat pe rolul instanței prezenta acțiune, fiind verificate toate premisele procedurale, inclusiv împuternicirile reprezentantului, cauza fiind în procedura judecătorului respectiv până la 28.04.2023, fiind redistribuit ulterior în procedură altui judecător, care prin încheierea judecătorească a acceptat spre examinare și a fixat ședința de judecată pentru data de 19.06.2023, ora 11.00, iar după 2 ședințe, instanța de fond a emis încheierea de scoatere de pe rol a prezentei acțiuni, fiind invocate prevederile legale înserate la art.267 lit. c) și respectiv art. 81 CPC.
6. Precizează recurentul că, pe versoul mandatului avocațial anexat la dosar, sânt indicate toate drepturile prevăzute de art.81 CPC, însă în opinia instanței nu este specificat dreptul de a semna și depune cererea de chemare în judecată.
7. Menționează că, prezenta cauză civilă se află în procedură la Judecătoria Criuleni (sediul Central) de circa 1 an și 2 luni, ne fiind demonstrat cu nici o probă că, reclamantul a pierdut interesul pentru soarta dosarului în cauză, precum și nu există probe care ar confirma că, ultimul nu a acordat toate împuternicirile necesare, avocatului ce îi reprezintă interesele, Valentin Caisîn.
8. Astfel, prin scoaterea de pe rol a acțiunii peste 1 ani și 2 luni de la acceptarea acesteia spre examinare, instanța de fond a neglijat dreptul părții reclamante de a se apăra, or, pentru ședința de judecată fixată pentru data de 07.12.2023, când a fost emisă încheierea contestată, reclamantul a depus cerere de amânare, ultimului ne fiindu-i comunicat despre faptul depunerii unei cereri de scoatere de pe rol a cauzei și ne fiindu-i acordată posibilitatea de a se expune cu referire la aceasta.
9. În acest sens, consideră concluzia primei instanțe de scoatere de pe rol a acțiunii ca fiind una pripită, având un caracter arbitrar și formalist, reclamantul fiind lipsit de posibilitatea de a da explicații și/sau prezenta înscrisuri cu privire la solicitarea părții adverse.
10. Fiind înștiințat despre cererea de recurs depusă de *****, intimatul ***** a solicitat respingerea recursului și menținerea încheierii primei instanțe.
11. Intimatul *****, fiind înștiințat despre depunerea recursului de către ***** și dreptul de a depune referință, nu au făcut uz de dreptul procedural.

Termenul de declarare a recursului:

12. Potrivit art. 425 CPC al RM, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

13. Colegiul reține că, încheierea contestată a fost emisă la data de 07 decembrie 2023, iar cererea de recurs a fost depusă de avocatul Valentin Caisîn în interesele lui Goloban Andrei la data de 21.12.2023.
14. Astfel, Colegiul atestă că, cererea de recurs a fost depusă în termenul stabilit de lege.

Aprecierea instanței de recurs:

15. Verificând legalitatea încheierii judecătorești contestate, în cumul cu actele anexate, argumentele invocate în cererea de recurs, Colegiul conchide că recursul este întemeiat şi urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanţei de fond şi restituirea cauzei spre rejudecare, din următoarele considerente.
16. În conformitate cu prevederile art.424 alin.(1) CPC, curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.
17. În concordanţă cu prevederile art.426 alin.(3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni, într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.
18. În corespundere cu prevederile art.427 lit.b) CPC, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.
19. Potrivit art.432 alin.(2), (3) CPC părţile şi alţi participanţi la proces sânt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esenţială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanţa judecătorească:

a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
c) a interpretat în mod eronat legea,
d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

20. În temeiul prevederilor art.32 alin.(1) CPC, nimeni nu poate fi lipsit, fără consimţământul său, de dreptul la judecarea cauzei sale de către o instanţă sau de judecătorii în a căror competenţă cauza respectivă este dată prin lege, cu excepţia cazurilor expres stabilite de prezentul cod.
21. În acord cu art. 9 alin. (1) şi (2) CPC, instanţei judecătoreşti îi revine un rol diriguitor în organizarea şi desfăşurarea procesului, ale cărui limite şi al cărui conţinut sânt stabilite de prezentul cod şi de alte legi.
22. Din actele cauzei, Colegiul constată că, prezenta acțiune a fost înaintată în instanța de judecată la data de 12 octombrie 2022, de către avocatul Valentin Caisîn, în interesele reclamantului *****, prin care s-a solicitat încasarea din contul lui ***** în beneficiul reclamantului ***** a prejudiciului material cauzat în urma contravenției săvârșite de *****, a prejudiciului moral cauzat în

urma contravenției, în sumă de 50 000,00 lei; încasarea din contul pârâtului ***** în beneficiul reclamantului ***** a sumei în mărime de 10 000,00 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat în urma contravenției și încasarea în mod solidar de la pârâții ***** și ***** în beneficiul reclamantului ***** a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 1 800,00 lei.

23. Prin încheierea Judecătoriei Criuleni (sediul Central) din 07 decembrie 2023, acțiunea înaintată de ***** împotriva lui ***** și ***** cu privire la repararea prejudiciului material și moral şi compensarea cheltuielilor de judecată, a fost scoasă de pe rol, în temeiul art. 267 lit. c) CPC.
24. Exprimându-și dezacordul cu soluția primei instanțe, avocatul *****, în interesele lui *****, a contestat-o cu recurs, invocând argumentele enunțate supra.
25. Analizând argumentele invocate în cererea de recurs, în coroborare cu prevederile legislației în vigoare și circumstanțele de fapt ale cauzei, Colegiul consideră că, cererea de recurs este întemeiată și urmează a fi admisă, cu casarea încheierii primei instanțe și restituirea cauzei spre examinare în instanța de fond, din motivele ce succed.
26. Instanța de apel notează că, în corespundere cu prevederile legale statuate la art. 267 lit. c) CPC, instanța judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care cererea este semnată sau este depusă în judecată de o persoană neîmputernicită.
27. Colegiul notează că, în concordanță cu prevederile art.166 alin.(5) CPC, cererea de chemare în judecată se semnează de reclamant sau *de reprezentantul lui împuternicit în modul stabilit*.
28. În temeiul art. 75 alin. (1) CPC, în proces civil, persoanele fizice îşi pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat.
29. Totodată, art. 81 CPC statuează expres că, împuternicirea de reprezentare în judecată, acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepţia dreptului de a semna cererea şi de a o depune în judecată, de a strămuta cauza la o judecată arbitrală, de a renunţa total sau parţial la pretenţiile din acţiune, de a majora sau reduce cuantumul acestor pretenţii, de a modifica temeiul sau obiectul acţiunii, de a o recunoaşte, de a încheia tranzacţii, de a intenta acţiune reconvenţională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărârea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amâna sau eşalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărârii judecătoreşti, drept care trebuie menţionat expres, sub sancţiunea nulităţii, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.
30. În aceeași ordine de idei, instanța de recurs punctează că, în conformitate cu art. 8 alin. (4) din Legea nr. 1260 din 19.07.2002 cu privire la avocatură, în

procedura de acordare a asistenţei juridice, avocatul poate adeveri copii şi extrase din acte şi poate certifica semnăturile de pe actele necesare pentru acordarea asistenţei juridice. Avocatul nu poate efectua aceste acţiuni pentru sine, pentru membrii familiei sale, pentru rude sau afini.

31. În acord cu prevederilor art. 60 alin. (2) din aceiași Lege, împuternicirile avocatului şi ale avocatului stagiar se confirmă prin mandat. Formularul mandatului este un document de strictă evidenţă. Conţinutul, forma şi modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern.
32. Cu referire la cazul dedus judecății, Colegiul reține că, cererea de chemare în judecată a fost semnată și depusă în instanța de judecată de către avocatul *****, în baza mandatului avocațial seria MA nr.1777553 din 21.01.2023, semnat de reclamantul *****, iar pe versoul mandatului avocațial, în conformitate cu prevederile art. 81 CPC, au fost indicate împuternicirile avocatului, după cum urmează: - *dreptul de a semna cererea și de a o depune în judecată;* - de a majora sau reduce cuantumul acestor pretenții; - de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii; - de a recurge la mediere; - de a încheia tranzacții, de a renunța la acțiune – renunțarea doar cu acordul clientului; - de a intenta acțiune reconvențională; - de a transmite împuterniciri unei alte persoane; - de a ataca hotărârea judecătorească, inclusiv deciziile instanțelor ierarhic superioare (instanțelor de apel și recurs) și de a solicita întocmirea hotărârii integrale; - de a-i schimba modul de executare; - de a amâna sau eșalona executarea ei; - de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire; - de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărârii judecătorești; - de a exercita alte drepturi și obligații, inclusiv cu dreptul de a soluționa litigiul pe cale extrajudiciară – de a înainta pretențiile/notificările prealabile, de a examina dosarul civil în lipsa clientului și prelucrarea datelor cu caracter personal ale clientului (f.d.3verso).
33. În acest sens, instanța de recurs reține că, acțiunea a fost semnată și depusă cu respectarea rigorilor legale statuate expres de legislator, or, avocatul *****, a fost împuternicit de reclamantul ***** inclusiv cu dreptul de a semna și a depune cererea de chemare în judecată.
34. Prin urmare, Colegiul apreciază ca fiind eronată și neîntemeiată concluzia primei instanțe privind scoaterea de pe rol a prezentei cereri de chemare în judecată, din motivul că cererea este semnată de o persoană neîmputernicită, or, din conținutul împuternicirilor indicate pe versoul mandatului avocațial, se atestă cu certitudine dreptul avocatului *****, de a semna și depune în instanță cererea de chemare în judecată, din numele și în interesele reclamantului *****, iar scoaterea de pe rol a acesteia, poate constitui drept o încălcare a dreptului reclamantului la un proces echitabil.
35. Subsecvent, Colegiul consideră necesar de a menționa că, în acord cu dispoziția art. 5 alin. (1)-(2) CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile

încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime. Nici unei persoane nu i se va refuza apărarea judiciară din motiv de inexistenţă a legislaţiei, de imperfecţiune, coliziune sau obscuritate a legislaţiei în vigoare.

36. Instanța de recurs reține că, justiția este o funcţie fundamentală a statului, iar administrarea ei reprezintă unul din atributele esențiale ale puterii suverane.
37. Această funcţie implică existenţa unor structuri statale (servicii publice) apte să realizeze activitatea jurisdicţională. Idea de proces echitabil trimite automat la ideea de stat de drept.
38. Un atare serviciu public trebuie organizat pe baza unor principii proprii, funcţionale şi autonome. Există principii ce se află într-o legătură indisolubilă cu organizarea sistemului judiciar dar care vizează mai degrabă funcţionarea acestuia şi însăşi democratismul şi umanismul sistemului procesual, fie el cel civil sau penal. Printre aceste principii se menționează: accesul liber la justiţie, independent judecătorilor, inamovibilitatea, egalitatea în faţa justiţiei şi gratuitatea justiţiei.
39. Orice condiţionare a accesului liber la justiţie, ar reprezenta o nesocotire a unui principiu constituţional fundamental şi a unor standarde international universale, în orice democraţie reală.
40. Pe plan procesual, accesul liber la justiţie se concretizează în prerogativele pe care le implică dreptul la acţiune, ca aptitudine legală ce este recunoscută de ordinea juridică oricărei persoane fizice sau juridice.
41. În explicitarea acestui drept, în doctrina dreptului european dreptul de acces la un tribunal este înţeles ca un drept de acces concret si efectiv, care presupune ca justiţiabilul să beneficieze de o posibilitate clară si concretă de a contesta atingerea adusa drepturilor sale.
42. Pornind de la premisa că, drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă şi reală, iar nu iluzorie şi teoretică, imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanţe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiţie.
43. Dreptul de acces la justiţie impune obligaţii în sarcina legiuitorului şi executivului. Statul este ţinut sa acorde oricărei persoane toate facilităţile rezonabile de drept si de fapt, pentru a accede la instanţa, intr-un cuvînt, efectivitatea dreptului de acces.
44. În Constituţie, accesul liber la justiţie este conceput ca un drept al oricărei persoane de a se putea adresa justiţiei pentru apărarea drepturilor, a libertăţilor şi a intereselor sale legitime, garantîndu-se că exercitarea acestui drept nu poate fi îngrădită prin nici o lege.
45. Astfel, Colegiul consideră că, prin scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată fără examinare și fără a se pronunța o soluție pe fondul cauzei, reclamantul ***** poate fi lezat în drepturile sale de acces liber la justiţie, ce constituie un principiu fundamental al organizării oricărui sistem judiciar

democratic fiind consacrat într-un număr important de documente internaţionale, astfel că el are semnificaţii deosebite şi pentru dreptul procesual, dar şi pentru dreptul constituţional. Facultatea oricărei persoane de a introduce, după libera sa apreciere, o acţiune în justiţie, implicând astfel obligaţia corelativa a statului, ca prin instanţa competenta, sa soluţioneze aceste acţiuni, reprezintă practic liberul acces al persoanei la justiţie.

46. Având învedere cele expuse supra, Colegiul ajunge la concluzia că, soluția instanței de fond privind scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată înaintate de ***** împotriva lui ***** și ***** cu privire la repararea prejudiciului material și moral şi compensarea cheltuielilor de judecată, în temeiul art.267 lit. c) CPC, este una neîntemeiată.
47. Având în vedere că, prima instanţă, neîntemeiat a dispus scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată, instrumentul procedural fiind utilizat defectuos, Colegiul conchide de a admite recursul, a casa încheierea Judecătoriei Criuleni (sediul Central) din 07 decembrie 2023, cu remiterea cauzei spre examinare în fond, în aceiași instanță de judecată.
48. În conformitate prevederile art. 427 lit. b) şi 428 CPC, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,-

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de avocatul *****, în interesele lui *****.

Se casează încheierea Judecătoriei Criuleni (sediul Central) din 07 decembrie 2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva lui ***** și ***** cu privire la repararea prejudiciului material și moral şi compensarea cheltuielilor de judecată, cu remiterea cauzei spre examinare în fond, în aceiași instanță de judecată, în același complet de judecată.

Decizia este irevocabilă de la momentul emiterii.

Preşedintele completului,
Judecătorul Nelea Budăi

Judecătorii Marina Anton

Ina Dutca